

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. List three causes of antisemitism.
2. Describe the role that antisemitism played in the creation of the Zionist movement.
3. What is nationalism and its place within Zionism?
4. How does the traditional view of Jewish nationality differ from the secular Zionist view?
5. Describe the role of Jewish intellectuals in the creation of Zionism.

This and much more will be addressed in the first lecture of this series:

“The Many Streams Within Zionism - Part One: Antisemitism, Nationalism, and Intelligentsia.”

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the lecture and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book were designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it, as well, as a handy reference guide and for quick review.

This lecture is dedicated to the memory of

ר' איתן עקיבא בן אברהם ע"ה

Dr. Edward “Eddie” Gordon of blessed memory

and to the honor of

איתן עקיבא הלוי בן שרה רייזל

Eitan Akivah Kurtz

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series XXIII Lecture #1

THE MANY STREAMS WITHIN ZIONISM: PART ONE
ANTISEMITISM, NATIONALISM, AND INTELLIGENTSIA

A ANTISEMITISM

N NATIONALISM

I INTELLIGENTSIA

M MOSHIACH

A ARAB RELATIONS

A ASSIMILATION

M MISSION OF ISRAEL

I IDEOLOGIES

N NON-ZIONISTS

I. Antisemitism

A. A People Apart

(1) כל איבי שמעו רעתי ששור כי אתה עשית. איכה א:כא

All mine enemies have heard of my trouble; they are glad for thou hast done it. **Eichah 1:21**

(2) משל למלך שנשא למטרונה אמר לה אל תשיחי עם חברותיך ואל תשאילי מהן ואל תשאילי להן. לימים כעס עליה המלך וטרדה חוץ לפלטיץ וחזרה על כל שכינותיה ולא קבלו אותה וחזרה לפלטיץ. אמר לה המלך אקשית אפיך אמר המטרונה למלך אדני אילולי הייתי משאילה להן ושואלת מהן מנא והוה עבידתי גבה או עבידתה גבי לא הוון מקבלין לי. כך אמר הקב"ה לישראל אקשיתון אפיכון אמרו לפניו רבון העולמים לא כתבת בתורתך ולא תחתך במ בתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח לבנך אילולי הוון משאלין להון ונסבון מנהון ואינון מינן והוית ברתי גבי וברתי גביה לא הוון מקבלים לי הוי כי אתה עשית. מדרש איכה א:כא

This is analogous to a king that married a noble woman. He told her, "Don't speak with your friends and don't borrow anything from them and don't lend them anything." A while later the king became angry at her and threw her out of the palace. She went around to all her neighbors but they didn't take her in and she went back to the palace. The king told her, "It is because of your brazenness!" The noble woman replied to the king, "My master, if I would have been able to lend to them and borrow from them a vessel so that my object would be by them or theirs by me wouldn't they have taken me in?" So too does the Holy One blessed be He tell Israel, "You have been brazen!" They reply, "Master of the Universe, is it not written in your Torah 'Do not marry them (the non-Jews); do not give your daughter in marriage to his son nor take his daughter for your son'? If we would be able to lend them (our food utensils) and would be able to intermarry so that his daughter would be by me and my daughter by him, wouldn't they have accepted us?" This is the meaning of the verse: "for thou hast done it." **Midrash Eichah 1:21**

B. Jealousy

(1) ברוך שבחר בזרעו של אברהם ונתן להם מחכמתו ובכל מקום שהן הולכים נעשין שרים לאדוניהם. סנהדרין קד:

Blessed be He who chose the seed of Avraham and imparted to them of His wisdom, and wherever they go they become princes to their masters. **Sanhedrin 104b**

(2) . . . ענינו אפשי שיהיה קרוב מעניניהם במזונות ובטרפים, ואפשי שיהיה טוב מעניניהם בעתי המלחמות והתגרות. ותרעה הבינונים והכפריים שבהם טורחים יותר מן הבינוניים שבנו והדלים אשר בקרבנו, כמו שהבטיחנו יוצרנו יתברך: ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים וגו', ואמר עזרא: כי עבדים אנחנו ובעבודתנו לא עזבנו א-להינו. . . ספר חובות הלבבות שער הבחינה פרק ה

[Despite being exiled] our material situation is approximately equal to the native populace in regards to our food and other needs and, in times of war and conflict, perhaps even better. See how those of their middle class and peasantry work much harder than the members of our middle class and the poor amongst us. This is a fulfillment of that which was promised to us by our blessed Creator (Leviticus 26:44), "And yet for all that, when they are in the land of their enemies, I will not cast them away, nor will I loathe them, to destroy them utterly, and to break my covenant with them; for I am the L-rd their G-d." And Ezra said (Ezra 9:9), "For we were slaves but in our servitude our G-d has not abandoned us . . ." **Rabbainu Bachya ibn Pakuda (early eleventh century), Chovos HaLevavos, Shaar HaBechina, Chapter 5**

(3) ויאמר יעקב לבניו למה תתראו אמר להם יעקב לבניו אל תראה עצמכם כשאתם שבעים לא מפני עשיו ולא בפני ישמעאל כדי שלא יתקנאו בכם. תענית י:

"And Jacob said to his sons, 'Why should you show yourselves' (Genesis 44:3)" Jacob conveyed thereby to his sons, "When you are fully sated do not show yourselves either before Esav or before Yishmael that they should not envy you." **Taanis 10b**

C. Divine Curse

(1) והיה אם לא תשמע בקול ד' אלקיך לשמר לעשות את כל מצותיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום ובאו עליך כל הקללות האלה והשיגוך... ובגוים ההם לא תרגיע ולא יהיה מנוח לכף רגליך ונתן ד' לך שם לב רגז וכליון עינים ודאבון נפש. והיו חייך תלואים לך מנגד ופחדת לילה ויומם ולא תאמין בחייך. דברים כה:טו,סה,סו

And it shall come to pass, if you will not hearken unto the voice of the L-rd thy G-d, to observe to do all His commandments and His statutes which I have commanded thee this day, that all these curses shall come upon thee, and overtake thee... And among the nations shalt thou find no ease, neither shall the sole of thy foot have rest; but the L-rd shall give thee there a trembling heart and failing of eyes and sorrow of mind. And thy life shall hang in doubt before thee, and thou shalt fear night and day and shalt have none assurance of thy life. **Deuteronomy 28:15, 65, 66**

(2) אמר רבי יוחנן נהירנא כד הוה אמרין בי מדרשא דמודי להון נפיל דמתרחץ עליהון דיליה דילהון. בבא בתרא צא:

Rabbi Yochanon said, "I remember the time when it was said in the house of study (Bais Medrash), 'He that agrees with them (the heathens) falls into their hands; as to him that trusts in them, whatever is his becomes theirs.'" **Bava Basra 91b**

(3) פיזור (בזר) עמים קרבות יחפצון מי גרם להם לישראל שיתפזרו לבין אומות העולם קריבות שהיו חפצין בהן. פסחים קי"ח:

"He hath scattered the people that delight in approaches" (Psalms 68:31) What caused Israel to be scattered among the nations? The approaches to the nations which they desired. **Pesachim 118b**

D. The Key to Jewish Survival

אולם הסבה האמיתית היא סבה מוסרית שכן לכל סבה טבעית יש סבה מוסרית. יד נעלמה באמצע, יד ההשגחה העליונה אשר הבדילה בין ישראל לעמים, היא המסבכת את השנאה, למען יהיה ישראל עם לבדד ובגוים לא יתבולל. והקב"ה חשב את הקץ וראה עתידות, כי בני פריצי עמו ינסו להעמיד חזון ההתאחדות וההתבוללות, להתערב בגוים ולעשות עמהם אגודה אחת ולתקן עולם במלכות החופש המוחלט. . . . הרה"ג ר' יצחק יעקב ריינס, ספר הערכים ע' 211

The true cause [of antisemitism] is actually spiritual, for every [seemingly] natural cause is in fact the result of a spiritual cause, i.e. the hidden hand of Providence which separates Israel from the nations. This is the real cause of the hatred, i.e. to insure that Israel remains a distinct nation apart thereby preventing assimilation with the Gentiles. The Holy One, blessed be He, foresaw the future that the unscrupulous of His people will attempt to fulfill the vision of uniting amongst the nations and becoming assimilated, creating a free society [without being bound by Jewish law or tradition]. . . . **HaRav HaGaon R. Yitzchak Yaakov Reines, Sefer HaArachim p. 211**

E.

והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ד' אלקיך שמה. ושבת עד ד' אלקיך ושמעת בקולו ככל אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך. ושב ד' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיץ ד' אלקיך שמה. אם יהי' נדחך בקצה השמים משם יקבצך ד' אלקיך ומשם יקחך. והביאך ד' אלקיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה והיטבך והרכך מאבותיך . . . ונתן ד' אלקיך את כל האלות האלה על איביך ועל שנאיך אשר רדפוך. דברים ל:א-ה,ז

And it shall come to pass, when all these things are come upon you, the blessing and the curse, which I have set before you, and you shall call them to mind among all the nations, whither the L-rd your G-d has driven you. And you shall return unto the L-rd your G-d and shall obey His voice according to all that I command you this day, you and your children, with all your heart and with all your soul. The L-rd your G-d shall return you from your captivity and have compassion upon you; He shall return and gather you from among all the nations to which the L-rd your G-d has scattered you. . . . And the L-rd your G-d shall bring you into the land that your fathers occupied. You will occupy it again and He will make you even more prosperous and numerous than your fathers... And the L-rd your G-d will put these curses upon your enemies and on them that hate you, who persecuted you. **Deuteronomy 30:1-5, 7**

II. Nationalism

A.

(1) גוי. עם, ההבדל ביניהם, גוי יקרא מצד הקיבוץ לבד, כי גוי מענין קיבוץ. וזה יהיה ע"פ ארבעה דברים. א) שיתקבצו מצד הארץ והמדינה שיושבים בה. ב) מצד שפתם שמדברים בה. ג) מצד משפחתם שיצאו ממנה, ד) מצד הסכמתם וקבוצם להיות גוי אחד עפ"י נמוסים שחקקו להם לאחד הקיבוץ שלהם, כמ"ש (בראשית י' ה') מאלה נפרדו איי הגוים, א) בארצותם, ב) איש ללשונו, ג) למשפחותם, ד) בגוייהם, פי' בקבוציהם, והוכפל שם (ל"א), אבל בשם עם יקרא מצד הממשלה אשר עליהם אשר תשימם לגוי אחד ותנהיג אותם כנפש המנהגת את הגויה. . . . מלבי"ם ביאור המילות ישעיהו פרק א פסוק ד

There is a difference between the terms, *Goy* (people) and *Am* (nation). The term *Goy* (people) refers to a collective entity which is defined through four criteria: 1) the land upon which the collective dwells, 2) a common language, 3) common descent, 4) their agreement to be part of this common collective and abide by the laws and customs that bind them together. This is alluded to in the verse (Genesis 10:5), "By these were the islands of the nations divided in their lands (that is 1); every one after his tongue (that is 2), after their families (that is 3), in their peoplehood (that is 4). **מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אֵיֵי הַגּוֹיִם בְּאַרְצוֹתָם אִישׁ לְלִשְׁנוֹ לְמִשְׁפַּחְתָּם בְּגוֹיָהֶם:** This same concept was repeated again in verse 31. The term *Am* (nation), however, refers to the common government which forms them into a single people and guides them as the mind guides the body. **Malbim, Isaiah 1:4, Biur HaMilos**

(2) וַיֹּאמֶר ד' לָהּ שְׁנֵי גַיִּים בְּבֶטְנְךָ וְשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֶּעֶיֶךָ יִפְרְדוּ וְלֵאמֹם מְלֹאָם יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר: **בראשית כה:כג**

And the L-rd said to her (Rivka), Two peoples are in your womb, and two nations shall be separated from your bowels; and the one nation shall be stronger than the other nation; and the elder shall serve the younger. **Genesis 25:23**

B.

וַיֹּאמֶר אֶל-עַמּוֹ הַנְּהָ עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעֲצוּם מִמֶּנּוּ: שְׁמוֹת א:ט

And he said to his nation, Behold, the nation (עם) of the children of Israel are more and mightier than we. **Exodus 1:9**

C.

(1) וְעַתָּה אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-בְּרִיתִי וְהֵייתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל-הָעַמִּים כִּי-לִי כָּל-הָאָרֶץ: וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי מְמַלְכֶת כְּהַנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: שְׁמוֹת יט:ה-ו

Now therefore, if you will obey My voice indeed, and keep My covenant, then you shall be My own treasure among all nations סִגְלָה מִכָּל-הָעַמִּים; for all the earth is Mine; And you shall be to Me a kingdom of priests, and a holy nation. These are the words which you shall speak to the people of Israel. **Exodus 19:5-6**

(2) כִּי עַם קְדוֹשׁ אַתָּה לַד' אֶל-לְהִיךָ וּבָךְ בָּחַר ד' לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה: דְּבָרִים יד:ב

For you are a holy nation to the L-rd your G-d, and the L-rd has chosen you to be a special nation to Himself, above all the nations that are upon the earth. **Deuteronomy 14:2**

D.

(1) אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוֹ מִכָּל הָעַמִּים וּנְתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה ד' נוֹתֵן הַתּוֹרָה. בְּרִכּוֹת יא:ב

[Blessed are You Hashem, our G-d, King of the universe,] who has chosen us from all of the nations and has given us His Torah. Blessed are You Hashem the Giver of the Torah. **Berachos 11b**

(2) . . . כִּי אֻמַּתְנוּ אֵינָנָה אוֹמֶה כִּי אִם בַּתּוֹרָתָהּ . . . סֵפֶר הָאִמוּנוֹת וְהַדְּעוֹת מֵאִמֵּר ג

. . . Our nation is not a nation except by its Torah . . . **Rav Saadya Gaon, Emunah V'Deos**

Unlike other nations, where the law is created for the nation, in Israel the nation was created for the Law. **Rav Shimson Raphael Hirsch, Horeb**

E.

בַּחֲתִימַת הַחֲבוּר אַעֲרֹכָה לְפָנַי קוֹרָא הַמִּשְׁכִּיל בְּקוֹצֵר קוֹטֵב הַמַּטֵּרָה הַיּוֹצֵא מִן דְּרַכְנוּ, רַבַּת הַתּוֹעֵלִיּוֹת הַנִּצְמָחִים מִפְּעוּלַת חֲבֵרְתָנוּ לַעֲבוּדַת הָאָרֶץ, (א) לְגֹאֵן וְתַפְאֵרַת הַיָּא לְעַם יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹאֲהַבַת אֶרֶץ אֲבוֹת יִדְרוּשָׁן הַנִּקְרָא (נְטִיאֲנָאֵלֶע) וְכִי נּוֹפְלִים אֲנַחְנוּ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר דָּמָם וּרְכוּשָׁם כֹּאֲפֵס נַחֲשָׁב לְמוֹ נֶגַד אֲהַבַת אֶרֶץ וְעַמִּים? שִׁימוּ נָא לֵב מָה עָשׂוּ אֲנָשִׁי אִיטָאֲלִיעֵן עִם פּוֹלִין מְדִינַת אוֹנְגָאֲרִין אֲשֶׁר הַשְׁלִיכוּ נַפְשָׁם מִנֶּגֶד כִּסְפָם וְזֶהֱבָם עַד אֲשֶׁר דָּק יִטְחָנוּ רוּחַ תְּשָׂאם, עֲבוּר שֵׁם נַחֲלַת אֶרֶץ, וְאֲנַחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָאָרֶץ הַמְּפּוֹאֲרַת מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ הַיָּא לָנוּ לְמוֹרָשָׁה, אֶרֶץ אֲשֶׁר מִכָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל קְדוֹשׁ יֹאמֶר לָהּ וְהִיא תִּהְלֵתָנוּ, וְנָשִׂים יָד לְפָהּ וְנִהְיָה כְּאִישׁ אֲשֶׁר אֵין רוּחַ בּוֹ. הַלֵּא נִבְזִינוּ בְּעֵינֵי נַפְשֵׁינוּ, אִם כָּל הָעַמִּים עָשׂוּ רַק לְכַבּוּדָם וְאֲנַחְנוּ לֹא לְכַבּוּד אֲבוֹתֵינוּ, אֶךְ כְּבוֹד ד' י"ש אֲשֶׁר בָּחַר בְּצִיּוֹן אוֹהַ לְמוֹשֵׁב לוֹ, אוֹתָהּ נִדְרוּשׁ, וְלֹא בַחִיל וּבִכְחַ נַעֲלַח רַק בְּשִׁרְבִיט הַזֶּהֱב אֲשֶׁר לְשֵׁרֵי יִשְׂרָאֵל, קֶרֶן יִשׁוּעָה לְאַחֲזוֹת נַחֲלַתֵּנוּ תְּצַמִּיחַ לַעֲשׂוֹת מְדַבְּרָה כְּעֵדֶן וְלִהְיוֹת חֲרֻבֵתָהּ עַל שֵׁם יִשְׂרָאֵל ס' לָהּ: ס' דְּרִישַׁת צִיּוֹן, הַרְבַּ צְבִי הִירֵשׁ קְאֲלִישׁר

In conclusion of this work, I would like to briefly present before you, an intelligent reader, the specific goal of our approach. Much benefit which will arise from our Society for the Cultivation of the Land: **1)** A source of majesty and splendor for a virtuous people is their love for their ancestral land and their devotion to its cause. This is called nationalism. Are we inferior to the other nations whose blood and wealth they willingly sacrifice out of love for their land and nation? Pay attention to what the peoples of Italy, Poland and Hungary have done. They risked their lives and sacrificed their silver and gold for the sake of their respective ancestral native lands. We, the children of Israel, however, whose inheritance is the land of glory, the world's source of delight, a land which all of the world's populace recognizes to be the Holy Land, the source of our pride, [and yet] we put our hands on our mouths and are like people without any spirit within them. Behold, [for this] we are held in contempt in the eyes of humanity! If all of those nations only did this (i.e. endured these sacrifices) to uphold their honor, we, who have at stake not only the honor of our forefathers but also the honor of Hashem, may He be blessed, Who chose Tzion to be His dwelling place, should surely make it our cause. We will not rise up with might and power, however, but only with the golden scepter which is held by the nobility of Israel. [This will be] the horn of salvation for the land of our inheritance which will flourish, the desert turning into Eden [and] with its ruins rebuilt under the name (auspices) of Israel. Selah (for ever)! **Sefer Derishas Tzion, HaRav Tzvi Hirsch Kalischer**

F.

אנחנו מפוזרים בקצוי ארץ ונעשה אומתנו לשבעים אומות ולשוננו לשבעים לשונות אל כל מקום אשר נפוצו שמה. ולכן מוכרחים אנחנו לעשות לשון אחת לשון מדברת בארצנו הק'. ומן הראוי לתת מעלה ויתרון ללשוננו הק'. . . הרב יהודה אלקלע, ספר מעודד ענוים, תרכ"ד

We are presently scattered across the globe and our nation has now turned into seventy nations and our language into seventy languages, whatever is spoken in the land to which we were scattered. Consequently, it is essential that we insure that only one language be spoken in our holy land. It is only fitting that we recognize the special quality and superiority of our holy tongue [over the other languages]. . . **HaRav Yehudah Alkalai, Sefer Mioded Anavim, 1864**

G.

ההשכלה שאנו רוצים בה היא השכלה בלועה וקלוטה בבשרה ודמה של הדת עצמה בלי שום פרוד הגופים . . . כל מה שהלב הוגה וחושב, אם רק מכוון הוא ואמת - קדושה חופפת עליו. הלאומיות שאני רוצה בה היא לאומיות של רבי יהודה הלוי רבי משה בן נחמן . . . לאומיות שהיא בלועה בדת והדת בלועה בה - לאומיות שנשמתה תורה וחיותה המצוות. ר' יחיאל מיכל פינס, הובא בס' ראוה פני הראי"ה

“The Haskalah (Enlightenment) which we desire is a Haskalah which has ingested and absorbed into [its essence] the flesh and blood of the actual religion without any separation between the [two] entities. . . . All that the heart ponders and reflects, if it is correctly directed and true, is surrounded by sanctity. The nationalism which I desire is the same nationalism as that of Rabbi Yehudah HaLevi and Rabbi Moshe ben Nachman. . . . This is nationalism which has been absorbed by the religion and the religion having been absorbed by it; a nationalism whose soul is the Torah and the Mitzvos its lifeblood.” **Rabbi Yechiel Michel Pines**

H. Israel is not a natural nation in origin, for its peoplehood [*amamuto*] from the beginning was not born naturally, that is to say, as a result of a common race and territory, but rather out of the Torah and the covenant of faith. . . . The Jewish people is different from all the nations and cannot be defined in terms of ‘natural nationalism’ [*leumiyut tivit*], which you [secular

nationalists] wish to attribute to it against its will. . . . ‘Nationalism’ is a concept, that is to say, a thought-image [*tziyur shel mahshava*]. Every thought-image that has no basis in reality is nothing but a false image. What basis is there in reality for the thought-image of Jewish nationality other than the subsuming of the people by its Torah and faith? **R. Yechiel Michel Pines, Emes M’Eretz Titzmach, 1902**

I. Nationalism, in its conventional sense amongst all the nations, has its true source in the crude egoism to be found in all animals, by which each is concerned only for its own survival and for its struggles for its existence . . . except that in place of the private “I” of animals there is the collective “I”. But the foundation and source is the same.” **Rav Moshe Avigdor Amiel, Chief Rabbi of Tel Aviv, in an address to the Mizrahi convention in Cracow in 1933**

J. The nationalism of secular Zionism draws its sustenance from hatred, the hatred of the gentiles for Israel. Our nationalism draws from love—the love of Israel for G-d and for all who are created in the image of G-d. **Rav Moshe Avigdor Amiel, Chief Rabbi of Tel Aviv**

K. I mean the fundamental principle that Rabbi Saadya Gaon encapsulated in the concise saying: “Our nation is not a nation except by its Torah,” which means . . . that Israel is not a people like other peoples. . . . Then Zionism came . . . and refuted—if not explicitly then at least implicitly—this most fundamental of principles. According to its conception we are a nation like all the nations and indeed that is the end goal that has to be accomplished; to be but one of the many nations of the world. **Rav Moshe Avigdor Amiel, Chief Rabbi of Tel Aviv**

III. Eretz Yisrael: The Physical and Spiritual Homeland of Jewry

A.

ברוך אתה ד' . . . ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכל מפריה ולשבוע מטובה, רחם (נא) ד' א-להינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחתך ועל היכלך, ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בבנינה ונאכל מפריה ונשבוע מטובה ונברך עליה בקדשה ובטהרה: תפלת “על המחיה”

Blessed are You Hashem . . . **for the desirable, good, and spacious Land** that You found pleasing and gave to our forefathers as an inheritance, to eat of its fruit and to be satisfied with its goodness. Have mercy, Hashem, our G-d, on Israel, Your people; on Jerusalem, Your city; and on Zion, the resting place of Your glory; upon Your altar, and upon Your Temple. Rebuild Jerusalem, the city of holiness, speedily in our days. Bring us up into it and gladden us in its rebuilding and let us eat from its fruit and be satisfied with its goodness and bless You upon it in holiness and purity. **Blessing after drinking wine or eating from the five grains or seven species.**

B.

(1) ביום ההוא נשאתי ידי להם להוציאם מארץ מצרים אל ארץ אשר תרתי להם זבת חלב ודבש צבי היא לכל הארצות: יחזקאל כ:ו

In the day that I raised My hand to them, to bring them out from the land of Egypt to a land that I had spied out for them, flowing with milk and honey, which is the most desirous of all lands; **Ezekiel 20:6**

(2) בחר בא"י מצד שהיא ארץ זבת חלב ודבש – וימצאו שם כל צרכיהם הגשמיים שיהיו פנוים אל התורה והעבודה, ומצד שהיא צבי לכל הארצות – בענין הנפשי והרוחני וחלות שם השכינה וההשגחה והנבואה: פירוש המלבי"ם שם

He chose the Land of Israel because of two considerations: 1) It is a land that is overflowing with milk and honey, i.e. a land in which all of their material needs will be met, thereby enabling them to devote themselves to the study of Torah and Divine service. 2) It is the most desirous of all lands, i.e. in terms of its enhanced spiritual qualities. It is there that the Divine Presence, Divine Providence, and prophecy is manifest. **Malbim, ibid.**

C.

(1) אמר רבי יצחק, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם, שהיא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל, ומה טעם פתח בבראשית, משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים (תהלים קיא, ו.), שאם יאמרו אומות העולם לישראל, ליסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם, כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו: רש"י בראשית א:א

Rabbi Yitzchak said: He (Hashem) didn't need to begin the Torah [from the account of Genesis] but rather from, "This month shall be unto you [the beginning of the cycle of months]," which is the first commandment which the people of Israel were [directly] commanded [to observe]. And what is the reason that He began [the Torah] with the account of Genesis? Because [of the verse,] "The power of His works He has declared to His people in order to give them the heritage of the nations." (Psalms 111:6) For should the nations of the world question the validity of Israel's title to the Holy Land by saying, "You are robbers in that you have overrun the territories of the seven peoples [that previously occupied the land]," Israel can retort, "The whole world is the L-rd's. He created it and gave it to whomsoever He saw fit. It was His will to give it to them (the Canaanite peoples) and it was His will to take it away from them and give it to us." **Rashi, Genesis 1:1**

D.

(1) ויהי אברהם בן תשעים שנה ותשע שנים וירא ד' אל אברהם ויאמר אליו אני א-ל ש-די התהלך לפני והיה תמים: ואתנה בריתי ביני ובינך וארבה אותך במאד מאד: ויפל אברהם על פניו וידבר אתו א-להים לאמר: אני הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים: ולא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים נתתיך: והפרתי אתך במאד מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך יצאו: והקמתי את-בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריך לדורתם לכרית עולם להיות לך לא-להים ולזרעך אחריך: ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ מגרד את כל ארץ פנען לאחוזת עולם והייתי להם לא-להים: ויאמר א-להים אל אברהם ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך לדורתם: זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך המול לכם כל זכר: ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם: בראשית יז:א-יא

And when Abram was ninety nine years old, the L-rd appeared to Abram, and said to him, "I am the Al-mighty G-d (**E-I Sha-dai**); **walk before me, and be perfect.** And I will Make my covenant between Me and you, and will multiply you exceedingly." And Abram fell on his face; and G-d talked with him, saying, "As for Me, behold, My covenant is with you, and you shall be a father of many nations. Neither shall your name any more be called Abram, but your name shall be Abraham; for a father of many nations have I made you. And I will make you exceedingly fruitful, and I will make nations of you, and kings shall come out of you. And I will establish my covenant between Me and you and your seed after you in their generations for an everlasting covenant, to be a G-d to you, and to your seed after you. **And I will give to you, and to your seed after you, the land where you are a stranger, all the land of Canaan, for an everlasting possession; and I will be their G-d.** And G-d said to Abraham, You shall keep my covenant therefore, you, and your seed after you in their generations. This is My covenant,

which you shall keep, between Me and you and your seed after you; Every male child among you shall be circumcised. And you shall circumcise the flesh of your foreskin; and it shall be a sign of the covenant between Me and you.” **Genesis 18:1-11**

E.

יוסף דובער הלוי,
שמואל בהרב מהרי"ל מאהליווער,
אליהו חיים מייזל חב"ק לאדז'

ההכרח הביאנו להגיד דברים אחדים אשר לפי קיצר דעתנו מצאנו נחוצים לקדם מני הרעה שלא תבוא ח"ו. לא לנועם היא לכל רואה מישרים לכל חובב עמו ודתו, כי יראה עם ד' אלה נפוצים אלה הולכים, ואלה בורחים מחמת המציקים יפחדו, ולתורת אלקים יראנו, והיה אם נשאלם: מאין ולאין? הלא קול ישיב אומר: מן הפח אל הפחת ח"ו. אמריקה פניהם מועדות, מה ימצאו שמה? שם יפגשו עוינים גם שם ימצאו נותנים שם ישראל לשמצה, גם שם יראו אגרוף מקנאים ביעקב, אך אחת אשר לא יראו שמה: דת ומוסר, תורה ויראה, ותחת זה אך גלים יראו, גלי אבני הדת הנפולים וע"כ לא יוכר שם איש יהודי לרעה כי לא יכירום כי מבטן יהודה יצאו, חס כי לא להזכיר שם ישראל יקראו איש אל רעהו – פן נהיה לבוז. ע"כ מצאנו עצמינו כמחויבים לבקש מכל אשר תורת ד' יקרה בעיניו לבלי יעלה אמריקא על דעתו, ופת חריבה במדינתנו אם גם ח"ו בלי שלוה, טוב לנו כי נשמור לעשות את כל הכתוב בתורתנו הקדושה שבכתב ובע"פ.

אך אם ראוי ונכון לבקש מפלט לרצוצים ונענים המוכים ולוקים, דרך אחת היא לעלות אל ארצנו הקדושה. אבל לא בחפזון ולא בבהלה כי אם בדעת ובחשבון. לזאת הנכון מאד אשר בכל עיר יעשו להם אגודות ובכל אגודה יהיו לא פחות מעשרה אנשים אשר כל אחד מהם יתן אלף רו"כ, ובהסך עשרת אלפים רו"כ שיהיה להם יקנו קרקע ויבנו בתים ויכינו כלי מחרישה ושורים ופרות וצאן. סוף הדבר יכינו כל המצטרף. אך בתנאי מפורש שהנכנסים להאגודה. אל ידמו כי יביאו תיכף אל הנחלה אשר קנו. אך הנחלה הזאת יזרעה לכל הפחות שנה אחת טרם יבאו לשם למען אשר בבואם ימצאו מוכן לפניהם את הברכה אשר נתן ד' מפרי הארץ, אשר לתכלית הזה יבחרו להם איש אחד או שני אנשים שיסעו לשם הם יקנו את כל והם ישתדלו בזריעת וקצירת הקרקעות ולהכין את הכל, וממילא מובן שהאנשים יהיו בעלי כיס אשר בתתם הסך אלף רו"כ לא יגרע מחמת זה תהלוכות מסחרם במה, עד אשר יצו ד' את ברכתו להם מן האדמה שיקנו, ואז יעלו לציון ברנה, או ירצו ויושיבו אחרים על אדמתם, או בשכירות כשיקצבו להם מדי שנה, או בנדבה. או ימכרום לאחרים לשלם להם על יד על יד. והיה אם יצו ד' את דברו ויצליח לנו את הדרך הזאת, יהיה זה לבית מנוס אם ח"ו תקום צרה, וזכות ארצנו הקדושה תעמוד לנו שלא נדע מהיום עוד מכל צרה. וישכון ישראל לבטח, אמן. ס' שמואל מאת ר' יהודה ליב פישמן

Yosef Dov Ber (Duber) HaLevi
Shmuel ben HaRav Yehudah Leib Mohliver
Eliyahu Chaim Meisel, Chaver Bais Din Lodz

We feel compelled to present several things which, in our humble opinion, we found most critical in order to prevent the evil from recurring, G-d forbid. It is not a pleasant sight that presents itself to anyone with a clear vision and a profound love of his people and religion, i.e. how Hashem's people are fleeing in every which direction in fear of the pogromists. These are people who respect Hashem's Torah, yet when we ask them, "Where are you going?" they reply, "(We are going from the trap to the pit, may Hashem have mercy upon us,) we are going to America!" What will you find there? There you will be greeted with hostility by those who deride the name of Israel! You will also see the fists of those angry with [the people of] Jacob.

But there is one thing that you will not find there, i.e. religion and spiritual discipline, Torah and fear of G-d. Instead you will see mounds, mounds of stones of the religion that have already fallen [from the structure of the Jewish religion]. The reason that the [Gentiles in America] don't view Jews in a negative light is because they don't recognize that the [already assimilated Jews of America had ever] issued from the same source as that of the Jewish people. 'Don't ever mention the name "Israel",' one man calls to another, 'lest we will be shamed.' That is why we feel compelled to ask of all of those for whom Hashem's Torah is precious in their eyes, not to consider going to America. It is far better to eat dried bread in our country, even if it be in a state of unrest, and to uphold all that is written in our holy Torah, the Written Torah and the Oral Torah.

But if it is fitting and proper to seek out a refuge for the crushed, tortured, wounded and smitten of our people, there is but one way, i.e. to go up to our Holy Land. It should not be done, however, in haste and confusion, but rather with intelligence and planning. To that end, it is most appropriate that every city form an organization, consisting of at least ten members. Each one of them should contribute a thousand rubles sterling and with the accumulated tens of thousands of rubles they should buy land and build houses and prepare implements for plowing, oxen, cows, and flocks of sheep and goats. In short, they should prepare all that is necessary. It should be done with the express condition that the property belong to the organization. They should not entertain the thought that they will immediately take control of the inheritance which they purchased. This inheritance should be planted for at least a year before they come there, in order that, when they do come there, they will find the blessings of the fruit of the earth all prepared and waiting for them. To that end, they should choose one or two people who will travel there on their behalf and purchase all that is necessary and see to it that the area be planted and harvested and to prepare all that is needed. It is self evident that the people [who will be members of this organization] will be men of means and that their contribution of a thousand ruble sterling will not hamper in any way their business activities which they will still conduct in the interim until Hashem sends His blessings to them through the land that they will have acquired. Then they may rise up to Zion in song, or they may decide to have others settle their land and will rent it out to others on a permanent basis, or they may give it away as a gift, or they may sell it to others who will pay for it gradually over time. Behold, if Hashem so orders and we are successful in our endeavors, then [Eretz Yisrael] may then be a place of refuge, if, G-d forbid, another such catastrophe befalls us. May the merit of our Holy Land protect us that we will no longer experience any more suffering and the people of Israel may dwell securely. Amen. **Sefer Shmuel, by R. Yehudah Leib Fishman (Maimon)**

IV. Intelligentsia

A.

(1) ואלו שאין להם חלק לעולם הבא: האומר אין תחיית המתים מן התורה ואין תורה מן השמים, ואפיקורוס. רבי עקיבא אומר: אף הקורא בספרים החיצונים. סנהדרין צ.

The following have no portion in the World to Come: He who maintains that resurrection is not a Biblical doctrine, the Torah was not Divinely revealed, and an apikoros (one who speaks or acts disparagingly regarding Torah scholars). R. Akiva added: One who reads extraneous books. **Sanhedrin 90a**

(2) תניא אידך: כי דבר ד' בזה - זה האומר אין תורה מן השמים. ואפילו אמר: כל התורה כולה מן השמים, חוץ מפסוק זה שלא אמרו הקדוש ברוך הוא אלא משה מפי עצמו - זהו כי דבר ד' בזה. ואפילו אמר: כל התורה כולה מן השמים, חוץ מדקדוק זה, מקל וחומר זה, מגזרה שוה זו - זה הוא

כי דבר ד' בזה. תניא, היה רבי מאיר אומר: הלומד תורה ואינו מלמדה - זה הוא דבר ד' בזה. רבי נתן אומר: כל מי שאינו משגיח על המשנה. רבי נהוראי אומר: כל שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק. סנהדרין צט.

Another Bara'isa taught: "Because he has despised the word of the L-rd, and has broken his commandment, that soul shall utterly be cut off; his iniquity shall be upon him." (Numbers 15:31) refers to him who maintains that the Torah is not from Heaven. And even if he asserts that the whole Torah is from Heaven, excepting a particular verse, which [he maintains] was not uttered by G-d but by Moses himself, he is included in 'because he has despised the word of the L-rd.' And even if he admits that the whole Torah is from Heaven, excepting a single point, a particular ad majus deduction or a certain gezerah shavah, — he is still included in 'because he has despised the word of the L-rd'. It has been taught: R. Meir used to say: He who studies the Torah but does not teach it is alluded to in 'he has despised the word of the L-rd'. R. Nassan said: [it refers to] whoever pays no heed to the Mishnah. R. Nehorai said: Whosoever can engage in the study of the Torah but fails to do so. **Sanhedrin 99a**

(3) תנא: בספרי מינים. רב יוסף אומר: בספר בן סירא נמי אסור למיקרי. סנהדרין ק:

It was taught in a Bra'isa: [Extraneous books] is referring to the works of heretics. Rav Yosef said: One is also not allowed to read from the word of Ben Sira. **Sanhedrin 100b**

(4) ר' עקיבה אומ' אף הקורא בספרים החיצונים, תנא בסיפרי מינין, פי' דילמ' אתי לאימשוכי בתריהו. אמ' רב יוסף וספר בר סירא כספרי מינין דמי, פי' מפני שהן דברי' בטלים, וכשקורא בהן מתבטל מדברי תורה. פסקי רי"ד מסכת סנהדרין גמרא דף ק עמוד ב

R. Akiva added: One who reads extraneous (non-sacred) books. It was taught in a Bra'isa: [Extraneous books] is referring to the works of heretics. The reason is that it will lead the reader to be attracted to their doctrines and [ultimately] be pulled away [from the Torah]. **Rav Yosef said: One is similarly not allowed to read from the word of Ben Sira.** The reason is because it is frivolous reading material and when one devotes his time to it, he is taking away time from the study of Torah. **Piskei Rid, ibid.**

(5) בספרים החיצונים - ספרי מינים, כגון ספרי אריסטו היוני וחבריו. ובכלל זה הקורא בספר דברי הימים של מלכי נכרים ובשירים של עגבים ודברי חשק שאין בהם חכמה ולא תועלת אלא איבוד זמן בלבד: פירוש ר' עובדיה מברטנורא מסכת סנהדרין פרק י משנה א

One who reads extraneous (non-sacred) books- i.e. the works of heretics. This is referring to the words of Aristotle the Greek and that of his colleagues. Included in this is the reading of the history of the Gentile kings and romantic novels which do not contain wisdom and have no benefit and are only a waste of time. **Commentary of Rav Ovadiah of Bertinura ibid.**

B.

(1) בן בג אומר הפוך בה והפוך בה דכולה בה ובה תחזי וסיב ובלה בה ומינה לא תזוע שאין לך מדה טובה הימנה: משנה מסכת אבות פרק ה משנה כב

Ben Bag Bag said: Delve into the Torah and continue to delve into it for everything is contained therein. Look deeply into it, grow old and gray over it. **Don't stir yourself away from it**, for there is no better portion than it. **Avos 5:22**

(2) ומינה לא תזוע – שלא תאמר למדתי חכמת ישראל אלך ואלמוד חכמת יונית, שאין מותר ללמוד חכמת יונית אלא במקום שאסור להרהר בדברי תורה, כגון בבית המרחץ או בבית הכסא. כששאלו את ר' יהושע מהו ללמד אדם את בנו יונית, אמר להם ילמדנו בשעה שאינו לא יום ולא לילה, דהא כתיב והגית בו יומם ולילה: פירוש ר' עובדיה מברטנורא, שם

Don't stir yourself away from it: You should not say that I have already studied the wisdom of Israel and therefore I will go and study the wisdom of the Greeks, for one is only allowed to study the wisdom of the Greeks while in a bathhouse or a lavatory. When they asked Rabbi Yehoshua whether one is allowed to teach his son Greek he answered them, "Teach him at a time which is neither day or night, for it is written (Joshua 1:8), "... you shall meditate on it (the Torah) day and night." **Commentary of Rav Ovadiah of Bertinura, ibid.**

C.

(1) רבי אלעזר אומר הוי שקוד ללמוד תורה. ודע מה שתשיב לאפיקורוס ודע לפני מי אתה עמל ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך: . אבות ב"ד

Rabbi Eliezer said: Be persevering in the study of Torah and know how to answer a heretic, and know before Whom you toil, and Who is your employer Who will pay you the reward of your labor. **Avos 2:14**

(2) . . . ועם היותך לומד דעות האומות כדי שתדע איך תשיב עליהם, היזהר שלא ידבק בדעתך דבר מזה, ודע כי אשר תעבוד לפניו ידע צפונותיך, והוא אומר: ודע לפני מי אתה עמל. פירוש רמב"ם שם

. . . Although you may learn the opinions held amongst the nations in order to know how to respond to them, you should be careful that your mind not absorb anything of it. You should know that as you serve Him, He knows your hidden thoughts. This is what is meant by the statement, "and know before Whom you toil." **Commentary of Rambam, ibid.**

(3) מכאן נהגנו היתר בעצמנו ללמוד החכמות ההם, כדי שמדברי עצמם נשיבם לומר להם כי אין להם ראיות לסתור דברי תורה ונביאים. ואין זה בכלל מה שאמרו, הקורא בספרים החיצוניים, אין לו חלק לעולם הבא . . . מגן אבות לרשב"ץ על אבות פרק ב משנה יד

This is the source upon which we rely to allow the study of these areas of wisdom, so that we can respond to them saying, "From your own statements it is clear that you don't have any proofs to refute the words of the Torah or Prophets." This is not included in that which [Our Sages] said, "One who reads extraneous books has no portion in the World to Come." **Rabbi Shimon ben Tzemach, Magel Avos, Commentary to Avos, ibid.**

(4) והנה הרבנים הגאונים נ"ע בחו"ל אשר גם הם לא הסכימו בדעתם על חנוך הבנים לשפות זרות לחכמות חזוניות, עכ"ז לא באו ע"ז בכח החרם בלא גבולות אנשים וזמן. . . והמחזונכים כאשר אכלו פגי ידיעות חזוניות נהפכו להם לרועץ כאשר עדת הרבנים והשרידים אשר ד' קורא הסבו פניהם מהם ונתנום למדחפות, והתלמידים שלא שמשו כל צרכן אכלו פגי פרי עץ הדעת יותר מדאי, ונהפך בקרבם למרוות פתנים עד אשר רובם הקדיחו תבשילם ברבים (לא כן עשו חכמי אשכנז השרידים אשר בשם ד' יקראו עדת הארטעדאקסין אשר קנאו לד' ולתורתו ויפקחו עין השגחתם על החנוך וימצאו לתת גבולות לאחוז בזה באומנות ולמודים החזונים בידו האחת, ובידו השנית הושיטו לאכול גם מעץ החיים חיי עולם ובאו בקרבם פרי עץ החיים ופרי עץ הדעת וזה וזה נתקיימו בידם וי"ש יוצא ידי שניהם). ספר עמק הברכה מהרה"ג ר' דוד פרידמאן אב"ד ק"ק קרלין

Behold, the Rabbonim and Gaonim of *Chutz L'Aretz*, who now dwell in *Gan Eden*, who also did not agree with the practice of educating the children in foreign languages and secular knowledge, did not, however, come out against it through the use of [such] a *cherem* which did not make any exemptions and was without any time limits. . . . Those students, when they eat the unripened fruit of general knowledge [without the benefit of rabbinic supervision and guidance, it] turns into a poison (stumbling block), since the community of rabbonim and the remnant to whom Hashem has called, have turned away their faces from them and let them be pushed away. For those students of Torah who had not learned it sufficiently under rabbinic guidance and, [because of a lack of supervision,] over ate the unripened fruit of the Tree of Knowledge, [its fruit] turned into a poisonous snake venom that permeated their entire body. As a result, most of these students became heretics (lit. burned their pot in public). [This, however, is not the way of the Torah scholars of Ashkenaz (Germany) who have still remained loyal to Hashem and refer to themselves as the "Orthodox" community, who have jealously guarded Hashem's Torah and have given special supervision over the education of their children and have established guidelines that have enabled them to hold on to the study of a craft and secular studies on one hand and with the other hand they have stretched out their hand to eat of the *Eitz Chaim* (the Tree of Life), i.e eternal life, thus eating both the fruits of the *Eitz Chaim* and the *Eitz HaDaas*. They were successful with both, for a G-d fearing person fulfills both. **Sefer Emek Brachah, HaRav HaGaon Rav Dovid Friedman, Av Bais Din of Karlin**

D.

תנו רבנן: שלושה דברים מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו, אלו הן: עובדי כוכבים, ורוח רעה, ודקדוקי עניות. עירובין מא:

Our Rabbis taught: Three things deprive a man of his senses and of a knowledge of his Creator, viz., idolaters, an evil spirit and oppressive poverty. **Eiruvim 41b**